

Cronica

Autor(en): **Cathomen, Ignaz**

Objektyp: **Article**

Zeitschrift: **Igl Ischi : organ della Romania (Societat de Students Romontschs)**

Band (Jahr): **69 (1984)**

Heft 22

PDF erstellt am: **21.06.2024**

Persistenter Link: <https://doi.org/10.5169/seals-881619>

Nutzungsbedingungen

Die ETH-Bibliothek ist Anbieterin der digitalisierten Zeitschriften. Sie besitzt keine Urheberrechte an den Inhalten der Zeitschriften. Die Rechte liegen in der Regel bei den Herausgebern.

Die auf der Plattform e-periodica veröffentlichten Dokumente stehen für nicht-kommerzielle Zwecke in Lehre und Forschung sowie für die private Nutzung frei zur Verfügung. Einzelne Dateien oder Ausdrucke aus diesem Angebot können zusammen mit diesen Nutzungsbedingungen und den korrekten Herkunftsbezeichnungen weitergegeben werden.

Das Veröffentlichen von Bildern in Print- und Online-Publikationen ist nur mit vorheriger Genehmigung der Rechteinhaber erlaubt. Die systematische Speicherung von Teilen des elektronischen Angebots auf anderen Servern bedarf ebenfalls des schriftlichen Einverständnisses der Rechteinhaber.

Haftungsausschluss

Alle Angaben erfolgen ohne Gewähr für Vollständigkeit oder Richtigkeit. Es wird keine Haftung übernommen für Schäden durch die Verwendung von Informationen aus diesem Online-Angebot oder durch das Fehlen von Informationen. Dies gilt auch für Inhalte Dritter, die über dieses Angebot zugänglich sind.

Cronica

October 1983

– **Art sin tumas a Domat.** Duront igl entir meins d'october stattan las «tumas» (crests) sil plaun da Domat en discussiun. Scheniv artists ord differents cantuns sco era ord Frontscha separticipeschan cun installaziuns, performance, sault ed accziuns musicalas. Davart il program detagliau mira Gasetta Romontscha nr. 78/30-9-83.

– **Dieta campestra dalla Pro Raetia a Val s. Pieder.** La dieta d'uonn ei dedicata al tema: «Da tgei viva il vitg muntagnard?» Dapi ina roscha d'onns sestenta quell'uniun pils interess dil Grischun e discussiunescha a caschun da sias dietas damondas actualas da nies cantun (mira rapport detagliau GR nr. 80/7-10-84).

– **Ovra Electrica Sursilvana SA, Glion.** Per satisfar al grond basegns d'energia dalla regiun Flem–Laax–Falera ha quella interpresa schau construir a Laax ina nova centrala secundara (mira GR nr. 80/7-10-83, supplement 3).

– **Inauguraziun dil tunnel dils Barschaus.** Dumengia, ils 9 d'october han ils vischins da Sumvitg saviu inaugurar il niev tunnel dils Barschaus ed aschia puspei segirar igl access per tuts transports en la Val Sumvitg. L'erecziun dil tunnel ha custau 7,582 milliuns francs. Da differentas varts ha la vischnaunca da Sumvitg survegniu agid finanziel en la summa totala da 4,850 milliuns (mira rapport extendiu GR nr. 82/14-10-84, supplement 3).

– † **Mistral Giacun Gieri Spescha, Pigniu.** Il mistral da Pigniu ei staus ina persunalitad enconuscenta lunsch entuorn. Varga 50 onns ha el dau scola, pil pli a Pigniu. El ei staus president communal a Pigniu, mistral e deputau dil cumin da Rueun. Ina da sias domenas preferidas era la musica instrumentala. El ei staus dirigent dalla musica militar e da differentas societads da musica da siu cumin. Merets ha il defunct era acquistau sco perscrutader dalla historia locala, principalmein da sia vischnaunca nativa da Pigniu (necrolog mira GR, nr. 90/11-11-83).

– **Ina lescha per promover e mantener ils lungatgs.** La Regenza grischuna incarichescha prof dr. Claudio Soliva d'elaborar in sboz per midar la constituiun cantunala ed in sboz per ina lescha concernent promover e mantener ils lungatgs.

– **Pieder ed il luf,** ina praula musicala da **Sergei Prokofieff** en romontsch. Ils 29 d'october ha l'**Uniun d'orchester da Domat** presentau duas premaudiziuns musicalas, l'emprema «Pieder ed il luf» cun la versiun romontscha da **Hendri Spescha** e la secunda «Suita da canzuns romontschas» dad **Armin Caduff** (presentaziun mira GR nr. 84/21-10-83).

– **Elecziuns dil Cussegl nazional.** Las elecziuns per la proxima perioda legislativa ha purtau ils suandonts resultats pil cantun Grischun.
Vuschs da partidas:

– cristiandemocrats	66 986 vuschs
– socialdemocrats	49 617 vuschs
– partida populara	44 250 vuschs
– liberaldemocrats	40 420 vuschs

Total	201 273 vuschs
Cefra da repartiziun	33 546
Elegi ein:	
Martin Bundi (PSD) cun	18 618 vuschs
Toni Cantieni (PCD) cun	16 429 vuschs
Dumeni Columberg (PCD) cun	15 108 vuschs
Simeon Bühler (PPS) cun	14 207 vuschs
Peter Aliesch (PLD) cun	11 034 vuschs

Ils ulteriurs candidats sursilvans han survegniu las suandontas vuschs:

Thomas Deplazes (PCD)	10 489 vuschs
Walter Wittmann (PLD)	9 764 vuschs

– **La protecziun civila en acziun.** Dils 24 tochen ils 28 d'october ha giu liug a Breil per l'emprema gada in exercezi da protecziun civila en Surselva. Separticadas ein formaziuns da transmissiun e dil survetsch AC (atom-chemic) dallas vischnaucas da Glion tochen Tujetsch e Val s. Pieder (mira reportascha GR, nr. 93/22-11-83).

November 1983

– **Cuminonza romontscha radio/tv.** La CRR organisescha a Vella ina sera da discussiun. Tema: Radio e televisiun romontscha (mira rapport GR, nr. 90/11-11-83)

– **Success per nos cumponists e poets romontschs.** La centrala svizra pil turissem ha arranschau el rom d'ina acziun per promover il spassegiar ina concorrenza da canzuns: «Songs e chansons.» Denter las 11 canzuns premiadas secattan treis romontschas (Svizra taliana 1, franzosa 3 e tudestga 4). Las canzuns premiadas:

Con bugen	Armin Caduff/Armin Caduff
Sur nebla grischa	Giusep Huonder/Victor Durschei
Tras la campagna	Gion Giusep Derungs/Peder Cadotsch

– **Cuors da romontsch a Laax.** Buca meins che 40 interessents da lungatg jester ein s'annunziat pil cuors da romontsch per entscheviders. Ils cuors vegnan organisat e finanziat dil Cerchel cultural; sco mussaders stattan ils dus scolasts Gion Balzer Casanova e Toni Camenisch a disposiziun.

– **Cuors da romontsch a Glion.** Pil cuors da romontsch a Glion che vegn daus da ser Ulrich Caflisch ein schizun 45 interessents s'annunziat. Sco ins sa constatar ei igl interess per emprender romontsch fetg gronds.

– **Via d'untgida a Trin.** Dapi onns spetgan ils da Trin sin ina untgida che discargass il vitg dil grond transit da vehichels a motor. Il project ei uss avon maun ed ei exponius alla populaziun per envesta e prender posiziun. El preveda in tunnel da 1780 m lunghezia da Lurez (sut Trin) tochen a Trin-Mulin (mira GR, nr. 93/22-11-83).

– **10 onns Scola da musica Surselva.** En quei cuort interval ha la Scola da musica Surselva fatg in admirabel svilup. Entschiet cun l'instrucziun musicala havevan ins gia cugl onn da scola 1970/71. Igl onn 1973 ei la Scola da musica vegnida fundada sco suborganisaziun dalla «Pro Surselva». Varga 800 scolars ein vegni instrui igl onn vargau da 70 magisters da musica ed en 25 differentes loghens dalla Surselva.

– **Radunonza da delegai dalla Romania a Domat.** Suenter biars onns ha la Romania puspei inagada salvau sia radunonza annuala giul Plaun. La dieta dils 19 da november ei stada dedicata specialmein alla revisiun dils statuts dalla Romania. Quels da 1967 corrispundevan buca pli al basegns dil temps. Ina cumissiun da studi (dr. Fidel Caviezel, prof. Isidor Winzap e dr. Giusep Capaul) ha fatg las lavurs preparatorias e presentau in sboz beinponderau ch'ei vegnius approbaus quasi senza midadas dils delegai. Suenter dus onns transitoris van els 1985 entiramein en vigur.

Sco niev redactor dil Tschespet vegn **Rest Martin Cabalzar**, Cumbel, eligius. El daventa successur da dr. Valentin Vincenz (rapport detagliau dalla radunonza mira GR, nr. 94/25-11-83 e nr. 97/6-12-83).

– **Acziun d'agid per Cavardiras terminada.** Da miez settember era la baselgia da Cavardiras daventada ina unfrenda d'in barschament. L'acziun d'agid, instradada dalla Gasetta Romontscha, ha purtau il bi recav da frs. 177 377. – (rapport GR, nr. 90/11-11-83).

– **Theo Candinas on Tiaratudestga.** Ils 22/23 da november ha il scribent sursilvan referiu davart la litteratura moderna romontscha el seminari da germanistica a Bonn ed el seminari da romanistica a Colonia. El ha fatg quei el rom d'ina acziun dalla Pro Helvetia per presentar la «Scena Svizra» (mira GR, nr. 98/9-12-83).

– **Dus prominents scenziats romontschs a Schaffusa.** El decuors dil meins november han **dr. Iso Camartin** e **dr. Hans Stricker** referiu el refectori da Numna-sontga a Schaffusa. Dr. Camartin ha discurriu davart «il romontsch – ina litteratura sigl ur» e dr. Stricker davart «Il svilup dil retoromontsch da siu origin tochen al dad oz» (rapport GR, nr. 99/13-12-83).

December 1983

– **Grond interess pil Rumantsch grischun a Turitg.** Ad ina scuntrada d'orientaziun davart il Rumantsch grischun han varga 120 persunas priu part. Biars interessents seigien serendi directamein dal plaz da lavur per saver prender part da quella orientaziun, damai ch'ella era fixada gia sin las 19.00 uras. Referiu han **dr. Bernard Cathomas**, **dr. Georges Darms** e **Jachen Andry**, student da romanistica.

– **Sera litterara a Sagogn.** La Casa editura Desertina e la Romania han arranschau ils 13 da december ina sera litterara a Sagogn. Quella ei stada dedicata al poet e scribent **Gion Cadieli** (1876–1952). Quella serada ei stada arranschada en connex cun l'ediziun nova dallas ovras dil poet da Sagogn. **Dr. Donat Cadruvi** ha plidau davart impressiuns dil poet e dil niev cudisch. Autur da quell'ediziun ei **dr. Lothar Deplazes**, Sagogn (mira rapport GR, nr. 101/20-12-83 e presentaziun GR, nr. 1/3-1-84).

– **Radunonza da delegai dalla Ligia Romontscha a Cuera.** Ils delegai han deliberau ed approbau il program da lavur sco era il preventiv per l'auter onn. En ina resoluziun deploreschan els ch'il Cussegl grond ha priu alla LR l'autonomia per siu program e preventiv. **H.R. Dörig**, schef da secziun digl uffeci federal da cultura, ha referiu davart novs aspects dalla politica da minoritads tras la confederaziun (rapport detagliau mira GR, nr. 99/13-12-83).

– **Il festival dalla Tgalavaina**, la pli gronda ovra musicala da **Otto Barblan**, ei registrada sin ina platta dubla fonografica e sin ina cassetta. Collaborau a quella registraziun han: Chor viril Ligia Grischa, Glion, «Bündner Singkreis» (in chor mischedau ad hoc), Cuera, in chor d'affons da Cuera ed igl orchester sinfonic da Turitg. Direcziun: Ernst Schweri, Cuera. Producents: Gieri Cadruvi e Gion Antoni Derungs.

– **Vic Hendry referescha a Laufen.** Il scribent tuatschin sesents a Schaffusa ha discurreu davart «Il romontsch e siu cumbat d'existenza». Il referat ha anflau in grond resun e caschunau ina discussiun animada denter ils 50 auditurs (mira GR, nr. 98/9-12-83).

– **Grond beinvegni el Grischun per cusseglier federal dr. Leon Schlumpf**, president dalla Confederaziun per 1984. Ils 7 da december ha l'Assamblea federala confirmau cuss. fed. dr. Leon Schlumpf per ina nova perioda da legislaziun da quater onns ed eliegiu el sco president dalla Confederaziun per igl onn vegnent. Ils 8 da december han autoritads e populaziun dil Grischun preparau ad el in zun cordial beinvegni en sia pli stretga patria (rapport e reportascha GR, nr. 99/13-12-83 e nr. 100/16-12-83).

– **La Ligia Grischa nominescha Ines Theus**, Glion/Cuera, sco **commembra d'honor**. Igl ei bein in unic eveniment ch'in chor viril nominescha ina femna sco commembra d'honor. Ines Theus ha pli che meritau quella honor. Dapi 30 onns eis ella ina fideivla collaboratura dalla Ligia Grischa, seigi quei sco solista ni sco accumuladra dil chor ni da solists al clavazin.

– **125 onns Calender Romontsch.** Per la 125avla gada cumpara igl «amitg dil pievel», il Calender Romontsch 1984, per purtar divertiment ed instrucziun al pievel sursilvan. L'ediziun giubilara se presenta en in accent festiv cun numerusas interessantas contribuziuns (presentaziun mira GR, nr. 101/20-12-83).

– **Avertura dil hotel Ucliva a Vuorz.** Cuort avon Nadal ha la Corporaziun Quaterfegl saviu arver siu hotel per la sesiun d'unviern avon porta. Quei project ha giu dau dabia da scriver e plidar. Ei setracta numnadamein dalla realisaziun d'ina idea che pareva utopica, da promover in turissem moderau sin basa d'ina corporaziun senza vender terren e senza destruir igl ambient da recuvraziun (mira rapport GR, nr. 102/23-12-83).

– **150 onns dapi la mort da Pader Placi a Spescha.** L'unien sursilvana da miedis seregorda a caschun da sia radunonza dil renomau scenziat e perscrutader benedictin. **Dr. Heinz Balmer**, docent per l'istoria dalla medischina all'universitad da Turitg, ha referiu el ravugl dalla radunonza dils miedis davart «Pader Placi a Spescha, sia veta e sia muntada per la scienza naturala en siu temps» (mira rapport GR, nr. 103/27-12-83).

– **Pre-Nadal litterar romontsch a Lucerna.** Alla scuntrada Retoromana a Lucerna han duas scribentas sursilvanas prelegiu: **sora Florentina Camartin**, Turitg/Breil, e dunna **Annamengia Bertogg**, Castrisch. La sera litterara ch'ei vegnida iniziada ed organisada da Peder Cadotsch e Dumeni Capeder ei stada beinfrequentada e la discussiun suenter las prelecziuns viva ed ordvart interessanta.

– **Trun en possess d'ina biblioteca populara.** Sonda, ils 17 da december han ils da Trun saviu inaugurar lur nova biblioteca cun in act festiv ed ina sentupada cun prelecziuns e produenziuns da cant e musica (mira rapport GR, nr. 101/20-12-83).

– **Fritz Hug expona a Mustér.** Ils 16 da december ha igl enconuschent pictur d'animals Fritz Hug aviert ina exposiziun el hotel Baur a Mustér. Ei setracta d'originals en ieli e da litografias cun motivs per part da nosssa proxima vischinonza (presentaziun ed intervesta cun Fritz Hug mira GR, nr. 101/20-12-83).

– **Benedicziun ed inauguraziun d'ina «Via dalla crusch»** en la baselgia da **s. Clau a Curaglia**. Ils maletgs mosaics ein vegni creai digl artist indigen **Titus Lutz** cun crappa ord la Val Medel. Igl artist ei sesents a Turitg (rapport mira GR, nr. 101/20-12-83).

– **Condrau SA Mustér surpren la stamparia Bündner Tagblatt.** Pil pli eis ei il cuntari: firmas dalla bassa ni dils marcaus fetgan pei silla campagna. Quella gada drova ni basegna in menaschi da Cuera il sustegn d'ina interpresa d'in vitg muntagnard. Dapi ils 27 da december 1983 ei la Condrau SA a Mustér en possess dalla pluralitad (70%) dallas aczias dalla Stamparia Bündner Tagblatt SA. Ils acziunaris speran da saver mantener tras quella transacziun il vegl e reputau menaschi en la capitala grischuna, che ha duront ils davos onns giu da sbatter cun grondas difficultads (mira rapport GR, nr. 104/30-12-83).

Schaner 1984

– **Crap Sogn Gion, Laax/Falera.** Sonda, ils 7 da schaner ha giu liug al Crap Sogn Gion ina **cuorsa rapida dil cup mundial** en pei d'ina cuorsa che ha buca saviu vegnir realisada a Morzine muort munconza da neiv. L'occurrenza ei sesplegada sut oreifras cundiziuns. Victur dalla cuorsa ei il svizzer **Urs Räber** avon igl austriac **Franz Klammer** ed il talian **Michael Mair**.

– **61avel campinadi grischun nordic a Trun.** Sut fetg bunas cundiziuns ei il campinadi nordic sesplegaus sonda e dumengia, ils 7/8 da schaner a Trun. Ils victurs dallas diras lutgas:

Damas:	Evi Kratzer, s. Murezi
Umens:	Juniors I: Collenberg Werner, Domat
	Juniors II: Capol Jürg, Domat
	Seniors I: Condrau Giusep, Mustér
	Seniors II: Rauch Michel, Scuol
	Elita: Ambühl Joos, Tavau

Stafetta:	Damas:	Alpina S. Murezi
	Umens:	Tavau I

– **Ina stupenta presentaziun dalla Surselva.** L'emprema numera digl onn 1984 dalla revista «Schweiz – Suisse – Svizzera – Switzerland», edida dalla Centrala svizra da traffic a Turitg, porta ina bellezza reportascha: «La Surselva d'unviern». L'idea vegn dalla redacziun, il text ei da **Cristian Caduff**, Castrisch, e las fotografias da **Lucia Degonda**, Goldau SZ/Rabius.

– **In Romontsch sco «muossavia» els uffecis federals.** Dapi Daniev dat ei enteifer la canzlia federala a Berna in niev «Post per damondas ord la publicitad». Tscharnius per quei impurtont post ei **Fridolin Bargetzi** da Domat e quei specialmein era grazia a sias bunas enconuschientschas dils lungatgs romontsch, tudestg, talian, franzos ed engles. Siu pensum eis ei d'empalar al dretg uffeci vischins e vischinas che enqueran agid ed informaziuns.

– **Il cauredatur dalla Gasetta Romontscha, dr. Giusep Capaul,** ei vegnius eligius dil Cussegl federal en l'impurtonta cumissiun da recuors encunter radio/tv. El ei il sulet commember romontsch da quella cumissiun che vegn presidiada digl enconuschent publicist dr. Oskar Reck.

– **Il romontsch en l'administraziun federala.** Per l'emprema gada ha igl Uffeci federal da personal organisau cuors pils Romontschs en l'administraziun federala. **Dr. Fidel Caviezel**, cancelier cantunal, ha orientau davart il romontsch en l'administraziun cantunala ed il vice-cancelier federal, Achille Casanova, davart la situaziun sil palancau federal (mira rapport GR, nr. 6/20-1-84).

– **Ina nova ovra electrica en Lumnezia.** L'ovra electrica sursilvana ha fatg la domanda da concessiun allas vischnauncas lumnezianas da Degen, Lumbrein, Surcasti e Vignogn per astgar utilisar las auas dil Glogn. Igl ei previu in lag da fermada sut Lumbrein cul cuntegn da 14 milliuns m³ (presentaziun dil project mira GR, nr. 8/27-1-84).

– **La Gasetta Romontscha en niev vestgiu.** La numera 9 dils 31 da schaner 1984 cumpara en in niev vestgiu grafic che seprenta stupent. Quella modernisaziun exteriura ha anflau in bien resun tier ils lecturs.

– **Dr. Georges Darms, Ruschein/Cuera,** ei il niev filolog dalla Ligia Romontscha. El daventa schef dil center da documentaziun da lungatg en la Ligia Romontscha. Quei center cumpeglia duas partiziuns: il survetsch da lungatg per ils idioms ed il Rumantsch grischun.

Fevrer 1984

– **Benedicziun dalla baselgia da Nossadunna en claustra a Mustér.**

Suenter entgins onns da grondas lavurs archeologicas, da restauraziun e renovaziun ei la baselgia da Nossadunna en claustra, l'anteriura cripta, puspei vegnida surdada a siu intent sco liug da meditaziun ed oraziun. Mesjamna e gievgia, ils 1/2 da fevrer han convent, students e pievel dalunsch e damaneivel festivau la nova consecraziun dil venerabel sanctuari che seprenta oz en in niev mo fetg dign vestgiu (mira reportascha GR, nr. 9/31-1-84 e rapport GR, nr. 11/7-2-84 e nr. 14/17-2-84).

– **61avel campinadi grischun alpin a Laax/Falera.** Sut fetg favoreivlas cundiziuns han ins puspei inagada saviu realisar quei campinadi, tractaus empau da schenderletga, per cumpleina cuntentientscha dils participonts e dils organs responsabels. La giuvna **Marlis Spescha** da Mustér gudogna treis tetels: campionessa en slalom gigant, cumbinaziun damas e cumbinaziun junioras. En la cuorsa rapida fa ella il secund rang.

– **Nevadas e grondas lavinas en Surselva.** Gievgia, ils 9 da fevrer ei la lavina dalla Val s. Placi a Mustér sesparunada a val cun immensa forza e caschunond gronds donns vid uauls e baghetgs. Ella ha denton era pretendiu in'unfrenda humana. **Felici Gadola**, menader dalla scola da skis da Mustér e postaus agl ur dalla val per avertir ses convischins, vegn tschaffaus dalla massa da neiv. Malgrad ch'ins ha anflau el suenter cuort temps ei tut agid vegnius memia tard. Era en plirs auters loghens dalla Surselva ein lavinas donnegiontas arrivadas tochen a val, e quei en loghens ch'ins carteva segirs da tuts prighels (mira rapports e reportaschas en la GR, nr. 12/10-2-84 e nr. 13/14-10-84).

A s. Benedetg/Sumvitg ha ina lavina devastau totalemin l'idillica caplutta da s. Benedetg che sesanflava sin quei post gia dapi varga 700 onns (mira GR, nr. 14/17-2-84).

– **Votaziuns federalas e cantunalas dils 26 da fevrer 1984.**

Resultats dil Grischun:

Taxa sil traffic da camiuns	Gie 34 045	Na 14 512
Taxa pil diever d'autostradas (vignetta)	Gie 32 123	Na 16 413
Iniziativa per in survetsch civil	Gie 14 147	Na 34 141
Revisiun lescha da scola cantunala	Gie 34 288	Na 9 768

Mars 1984

– **La Ligia Romontscha ha eligiu ils collavuratur regionalis.**

In grond giavisch dallas uniuns regionalas cun tgira da territori va en vigor. Suent che cantun e confederaziun han concediu dapli mieds finansials alla Ligia Romontscha eis ei stau pusseivel a quella da realisar quei postulat. Sco collavuratur regionalis ein vegni eligi:

Pigl intschess dalla Romania: **Carli Scherrer**, Trun

Renania: **Bartolomeo Tscharner**, Ziraun

UdG: **Jacques Guidon**, Zernez

URS: **Reto Capeder**, Savognin

(Intervesta cul responsabel per la Romania Carli Scherrer mira GR, nr. 19/6-3-84)

– **Agid generus per s. Antoni, Cavardiras.** La suprastanza dil Dun naziunal svizzer ha decidiu da dar 50 000 francs per gidar a restaurar la baselgia da s. Antoni a Cavardiras ch'ei vegnida donnegiada grondamein tras in incendi il settember vargau.

– **Romontsch el niev cudisch da telefon.** Il niev cudisch da telefon che vala naven dils 12 da mars risguarda grondamein il romontsch. Las informaziuns generalas all'entschatta dil cudisch ein per «Rumantsch grischun» e las indicaziuns dallas 89 vischnauncas «romontschas» egl idiom local. En tut ein ver 11 000 midadas stadas necessarias (mira GR, nr. 16/24-2-84).

– **Ina nova gasetta locala en Surselva: «Il Mundaun».** Quels dis ha la firma Gasser SA repartiu en Surselva ina nova gasetta locala «Il Mundaun». Quella gasetta se presenta fetg semegliant sco sia sora la «Arena alva». Cun quella gasetta regionala less l'editura contonscher las vischnauncas dalla Foppa, dalla Lumnezia, dil cumin da Rueun e las vischnauncas da Breil e Trun. La numera 1 dalla nova gasetta «Il Mundaun» vegn a cumparer l'entschatta matg (la posiziun dalla redacziun dalla Gasetta Romontscha mira GR, nr. 23/20-3-84).

– **Radunonza extraordinaria dil «Corpus Catholicum».** Quella radunonza extraordinaria ei vegnida tenuta ils 14 da mars en la Sala dil Cussegl grond a Cuera. Las principalas tractandas: Revisiun parziala dalla constituziun e l'introducziun d'ina taglia centrala dad 1%. Tras la revisiun dalla constituziun duessen las pleivs survegnir 60 delegai enstagl da 15 da tochen dacheu. Ina decisiun definitiva concernent il regulativ da finanzas vegn prida pér el decuors dil meins matg (mira rapport GR, nr. 24/23-3-84).

– **Teater romontsch a Glion.** Era ils da Glion vegnan in tec alla gada pertscharts ch'els secattien en ina regiun romontscha. Perquei ei la gruppa da teater da Glion ch'exista dapi 10 onns sedecidida da dar uonn in teater romontsch: «La verdad», in toc che sebase sin il drama «Die Wildente» da Henrik Ibsen. La translaziun romontscha ha dunna **Annamengia Bertogg** da Castrisch procurau, partend d'ina adattaziun dil toc en dialect bernes da Theres e Rudolf Stalder.

– **Radunonza generala dalla Societad Retoromontscha.** A caschun dalla radunonza generala dils 15 da mars ha **dr. Linus Brunner**, S. Gagl, referiu davart la **derivonza dils Rets**. Dr. Brunner ei semitolog, ha studegiu da rudien ils lungatgs semits e cumparegliau quels cul lungatg retic, schilunsch che quel ei avon maun. El vegn alla conclusiun ch'il lungatg retic seigi parentaus cul semitic. In niev aspect en la perscrutaziun retica (mira rapport dil referat en GR, nr. 27/3-4-84).